

Пело Михайлов (Пловдив)

СПИСЪЦИТЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА КАТО ИЗВОРИ ЗА ОЙКОНИМИЯТА

Pelo Mihailov (Plovdiv)

LISTS OF SETTLEMENTS AS SOURCE FOR OYKONYMY

Summary: This article discusses the lists of settlements as sources for Oykonymy. An annotated index has been included at the end. Out of each edition, a sample of data about the home village of Prof. Nikolai Kovachev – Kravenik has been taken. Notes on how the lists of settlements have been used in previous toponymy research are included. The article ends with a reasoned recommendation that researchers of settlements' names should use **List 1911**, **List 1921**, **List 1924**, **List 1930**, **List 1939**, **List 1957** and **List 2002** in their research. Special attention is paid to the names of hamlets and huts available in the footnotes that are included only in the lists of settlements awarded until 1939.

Keywords: lists, sources, settlements' names.

МОТИВИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Интересът ми към **Списъците на населените места** се породил случайно. В изследване на А. Чолева прочетох: *“В работата използвам и **“Списък на населените места в царството. Преброяване на 31 декември 1934 г.”**... В списъка от 1934 г. са включени имена на селища, които до 1919 г. са били част от изследваните бивши околии, а след Ньойския договор са останали извън нашата граница... Това е един от най-ценните списъци за населени места у нас – в него имената на селищата са дадени с ударение, в повечето случаи поставено съвсем точно, а в подлинник, като бележки, за първи път в такъв вид административна литература са изброени имената на всички махали към отделните селища. Изследването на названията на махалите ще бъде обект на бъдеща работа”* (Чолева 2002: 16–17). Впоследствие установих, че А. Чолева е повторила оценката си за този списък в още три публикации (Чолева 2001: 312), а в две от тях се съдържа и важен извод: *“Без съмнение това е един безценен извор на материал за българската ойконимия, който може да бъде основа за по-подробно изследване”* (Чолева 2000: 67; Чолева 2003: 117). Постепенно любопитството ми премина в научен интерес. Заниманията със **списъците на населените места** ми позволяват да кажа, че цитираните твърдения на А. Чолева са важни, но не са изцяло верни. Например посоченият от нея списък, означен тук като **Списък 1939**, не е първото, а **последното** издание от типа *административна литература*, в което в бележки под линия са изброени съставните части на населените места – махали, колиби, гари, манастири, заселища и др. А селищата, които България губи с Ньойския договор от 1919 г. са включени и в по-ранните издания. До **Списък 1921**, включително те са дадени в основния текст, а в **Списък 1924** и **Списък 1930** са в бележките под линия.

Безспорно е, че **списъците** са важен извор за ойконимията, особено за териториите на бившите околии, за които все още няма завършени топонимични проучвания. Пзовавайки се на класификацията на Николай Ковачев за *изворите за топонимията*: 1. краеведски селищни проучвания; 2. сведения на антични автори; 3. дарствени грамоти, османски фермани; 4. карти и планове; 5. устни анкети (Ковачев

1987: 33–36), ще отнесе **списъците на населените места** към първата група. Допълнителната ми мотивация за настоящото изследване е фактът, че списъците имат различен, обикновено неголям тираж и са “пръснати” на различни места, а провинциалните библиотеки разполагат само с отделни техни издания.

Всичко това ме подтикна да направя настоящия обзор на **21 списъка на населените места** (с две изключения – останалите носещи това заглавие), които могат и трябва да бъдат използвани като извори за ойконимията. След библиографското описание има анотация, представяща най-важната информация, която изследователите-ойконимисти могат да ексцерпират от книгата. За нагледна демонстрация на данните и различията между отделните издания е направена извадка за едни и същи селища в България. Тъй като настоящият сборник е посветен на проф. Николай П. Ковачев, за обект на наблюдение и сравнение е избрано родното му село Кръвеник. Разгледани са и населените места Боазът, Войнишка, Табашка и Шопите, които през 1978 г. са обявени от махали за села, но според Ковачев са съставни части на Кръвеник (Ковачев 1972: 13).

АНОТИРАН УКАЗАТЕЛ

В направените анотации цитатите от **списъците на населените места** са в курсив, оградени с кавички и с посочена страница от която са взети. Термини, употребени от съставителите им, също са в курсив, но без кавички. Използваните в списъците (тук в извадките) съкращения означават: г. – град, гц. – градец, с. – село, м. – махала, к. – колиби. В [] (средни скоби) са разкрити съкращения, открити в текста на списъка, или са поправени грешки и неясноти. Комбинацията от [] средни и () малки скоби е използвана за да не се получава натрупване в текста на еднакви графични знаци. По технически причини не може да се изпише знакът { (голяма скоба), с която се показва, че селото е сборно. В такъв случай над селищата, които го съставят, е изписано с думи “{ **Сборно село**” и името му. Пак по технически причини ударенията на имената на населените места са означени не с надреден знак, а чрез почерняне на ударената гласна. Използваният в анотациите знак (разтворена книга) се чете като “виж” и “например”.

№ 1. СПИСЪК 1885: Списък на населените места (по преброяването на 1 януари 1881 г.). С., Статистическо бюро (Държ. печ.), 1885. VII, 119 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Публикуван е в два варианта. В първия (*част I*, с. 3–78) населените места са изброени азбучно. Във втория (*част II*, с. 80–119) селищата са представени по окръзи и околии според административното деление на княжеството в края на 1883 г. Няма сведения какво се приема за отделно населено място. Не е посочен общият брой на селищата. След имената им в скоби са записани предишни названия [с. 37 и 93: *Княжева махала (Ислямова махала)*], а след това съкратено е посочен видът им – град, *градец*, село, колиби. Не са отбелязани ударенията. Няма публикувани бележки под линия. Ролята на азбучен показалец играе първият вариант.

ИЗВАДКА:

 [Населени места по азбучен ред], с. 41:

Населени места	Община	Околия	Окръг	Жители
Кръвеник с.	Кръвеник	Севлиево	Севлиево	1596

[Населени места по административно деление], с. 99: XII. Окръг Севлиево; с. 101: 2. Околия Севлиево; с. 102:

Населени места	Община	Жители
Кръвеник с.	Кръвеник	1596

№ 2. СПИСЪК 1894: Списък на населените места в Княжество България според преброяването на 1 януари 1893 година. С., Статистическо бюро (Държ. печ.), 1894. 99 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 3–80) по окръзи, околии и общини. Публикувани са 4698 селища – 78 града, 3918 села и 702 махали и колиби. Пред имената им съкратено е посочен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни или двойни названия. Не са отбелязани ударенията. В *“Азбучен показател”* (с. 84–99) фигурират стари и нови имена на селищата. След старите в скоби е записано *“в.”* [виж] и следват новите имена на селищата, а след новите в скоби (без друга бележка) са отбелязани старите им имена: с. 84: *Бали-Ефенди (в. Княжево)* – с. 97: *Княжево (Бали-Ефенди)*.

ИЗВАДКА:

 с. 39: **ХІІІ. Окръг Севлиево;** с. 41: **2. Околия Севлиево;** с. 42:

№	Наименование на общините и на населените места	Брой на сградите	Брой на Жителите
25	<i>Община Кръвеник:</i>		
	1) м. Боазът	46	257
	2) „ Войнишка	83	534
	3) с. Кръвеник	64	355
	4) м. Табашка	72	503
	5) „ Шопите	25	152

№ 3. СПИСЪК 1902 (МВР): Списък на населените места в България. Издаден от Министерството на вътрешните работи. С., Държ. печ., 1902. 170 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Като отделни населени места са отбелязани градовете и селата, а от махалите и колибите – онези, които *“ако и наречени махали и колиби, всъщност са села, т. е. или имат отделни землища, или съставляват от стари времена отделни групи, или пък са на едно по-голямо разстояние”* (с. 2). Подредени са по азбучен ред (с. 3–122) по окръзи, околии и общини. Изключение от азбучното подреждане е направено за сборните села с третия начин на обозначаване (вж. по-долу). При тях първо е посочено главното населено място, а след това азбучно са изброени и останалите. Публикувани са 4900 селища – 79 града, 3854 села и 967 махали и колиби. Пред имената им съкратено е отбелязан видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са придружени с бележка *“бивше”* или без нея. Не са отбелязани ударенията.

За първи път са публикувани сборни села с уточнението: *“знакът { означава, че: а) населените места съставляват едно село или една махала; б) второто или следващите населени места се броят за части от първото. В първия случай названието на селото или махалата е написано отвесно по протежение на знака”* (с. 2). В действителност сборните села са означени по три начина. При първите два пред знака { голяма скоба вертикално е изписано името на сборното село. По първия начин сред имената на съставлящите го села, махали или колиби има такова, което е еднакво с името на сборното село (с. 62: *сборно село Скандалото*, състоящо се от м. *Кованджиите*, м. *Лъката*, м. *Павловото*, м. *Скандалото*, м. *Топузите*), а по втория вид – няма такова име (с. 38: *сборно село Друган*, състоящо се от м. *Владимир*, м.

Грамаде, м. Опалово, м. Старо село). При третия начин на обозначаване пред скобата няма изписано име, първото посочено селище е главно, а останалите, изброени надолу, са части от него: (📖 с. 62: с. Старо село, м. Канджийска, м. Ралчовска, м. Терзийска, м. Шабанска).

В бележки под линия са посочени: 1. Махали, колиби, местности и чифлици, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Сведения за населени места, заселени след Освобождението; 3. Селища, които са се изселили; 4. Имена на махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 95 манастира и 71 гари, които *“отстоят от градовете и селата на не по-малко от 1 километър”* (с. 120); 6. Сведения за наименоването на отделни населени места (📖 с. 49, бел. 2: *Бившето с. Суютчук е изселено и жителите му са се преселили в с. Муслу-чал, а това последното е преименувано Суютчук*). В *“Азбучен показател”* (с. 121–170) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им.

ИЗВАДКА:

📖 с. 97: **Търновски окръг**; с. 109: **6. Севлиевска околия**;
с. 110: 171. *Кръвенишка община*:

м. Боазът
„ Войнишка
с. Кръвеник
м. Табашка
„ Шопите

№ 4. СПИСЪК 1902 (СТАТ)¹: Списък на населените места в Княжество България според преброяването на 31 декември 1900 г. С., Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1902. VII, 124 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Публикуван е в два варианта според административното деление на княжеството: на 31 декември 1900 г. (с. 3–50) и на 15 декември 1901 г. (с. 53–100). За отделни населени места са приети всички градове и села и онези махали и колиби, които *“имат свои землища или съставляват от стари времена отделни самостоятелни групи и се смятат² от населението като отделни н[аселени] места, или пък най-сетне отстоят едни от други на едно по-голямо разстояние”* (с. III), както и няколко гари, *“които по големината и населеността си съставляват отделни населени места”* (с. III). Като отделна община и населено място е посочен *Рилски манастир*.

Населените места и в двата варианта са подредени по азбучен ред (с. 3–50 и 53–100) по окръзи, околии и общини. Изключение от азбучното подреждане е направено за сборните села с третия начин на обозначаване (вж. по-долу). Публикувани са 5069 селища – 79 града, 3849 села и 1141 махали и колиби. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия [📖 с. 60: *Александрово (бивше Османие, Бързици)* и 📖 с. 67: *Ветрен (Хисарджик или Ени-къой)*]. Имената в скоби са уточнени с бележка *“бивше”* или без нея. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села, оградени отпред със знак { голяма скоба, който означава, че *“заградените с него населени места съставляват едно село, в какъвто случай названието на селото е написано отвесно по протежение на знака, или пък, че второто и последующите населени места, включени в знака, се броят за части от първото”* (с. III). В действителност сборните села са означени по три начина. При първите два пред скобата { вертикално е изписано името на сборното село. При първия вид сред имената на съставлящите го села, махали или колиби има такова, което е еднакво с името на сборното село (📖 с. 74: *сборно село Гложене, състоящо се от м. Асен (Хъсен), с. Гложене, м. Зоренишки дол, м. Лозето, м.*

Топилища), а по втория – няма такова име (📖 с. 80: сборно село Долна Василица, състоящо се от м. Балъова махала, м. Вологарска, м. Герджикова, м. Гьола, м. Трите къщи, м. Шуманска). При третия начин на обозначаване, пред скобата няма изписано име, първото посочено селище е главно, а останалите са части от него (📖 с. 84: с. Димовци, м. Брестова, м. Жерговец, м. Червени попови, м. Юрта).

В забележки под текста са посочени: 1. Махали, колиби, местности и чифлици, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Сведения за населени места, заселени след Освобождението; 3. Селища, които са се изселили; 4. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 93 манастира и 69 гари, намиращи се в землищата на съответните градове и села; 6. Сведения за наименоуването на отделни населени места. В “Азбучен показател” (с. 103–124) са включени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Срещу всяко населено място са посочени две страници – по една за списъка по старото (с. 3–50) и по новото административно деление (с. 53–100). Знакът * (звездичка) след номера на страницата означава, че името е в забележките под текста.

ИЗВАДКА:

📖 с. 26: XI. Окръг Севлиево – с. 90: XI. Окръг Търново; с. 28: 2. Околия Севлиево – с. 95: 6.

Околия Севлиево

26. Община Кръвеник:

Наименование на населените места	Брой на сградите	Брой на жителите
1. м. Боазът	45	263
2. „ Войнишка	106	517
3. с. Кръвеник	68	364
4. м. Табашка	82	493
5. „ Шопите	44	230

[Бел. авт.: На с. 28 е записан брой на сградите в м. Войнишка – 76, в с. Кръвеник – 134, в м. Табашка – 46. В “Печатни погрешки” (с. 125) грешката е коригирана.]

№ 5. СПИСЪК 1906: Списък на населените места в България. Издаден от Министерството на вътрешните работи. С., Държ. печ., 1906. 172 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: За подбора на отделни населени места са приложени критериите от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. Подредени са по азбучен ред (с. 3–121) по окръзи, околии и общини. Изключение от азбучното подреждане е направено като в **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. Публикувани са 4685 селища – 80 града, 3852 села и 753 махали и колиби. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни или двойни (в редки случаи тройни) названия. Имената в скоби са уточнени с бележка “бивше” или без нея. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, описани в **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В бележки под линия са посочени: 1. Махали, колиби, местности и чифлици, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Сведения за населени места, заселени след Освобождението; 3. Селища, които са се изселили; 4. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 96 манастири и 73 гари, които “отстоят от градовете и селата на не по-малко от 1 километър” (с. 122); 6. Сведения за наименоуването на отделни населени места (📖 с. 49, бел. 2: С[ело] Градище, за различие от онова под същото название в Севлиевската околия и понеже се намира близо до р. Осъм, се именува от населението и Осма-Градище или Осмо-

Градище). В “Азбучен показател” (с. 123–172) фигурират стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им.

ИЗВАДКА:

с. 99: **Търновски окръг**; с. 111: **6. Севлиеvsка околия**;
с. 112: **170. Кръвенишка община**:

м. Войнишка
с. Кръвеник
м. Табашка
„Шопите

178. Столенска община:

м. Боазът

№ 6. СПИСЪК 1907: Списък на населените места в Княжество България според преброяването на 31 декември 1905 г. С., Дирекция на статистиката (печ. “Габрово”), 1907. 126 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 3–94) по окръзи, околии и общини. Публикувани са 5018 селища – 80 града, 3838 села и 1100 махали и колиби. Пред имената им съкратено е посочен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са уточнени с бележка “*бивше*” или без нея. Не са отбелязани ударенията. Промените в имената на селищата, станали след преброяването на 31 декември 1905 г. (най-много в Старозагорски окръг) също са отразени. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В *забележки под текста* са посочени: 1. Махали, колиби, местности и чифлици, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Населени места, които са се изселили; 3. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 4. Манастири и гари, намиращи се в землищата на съответните градове и села; 5. Сведения за наименоуването на отделни населени места. В “Азбучен показател” (с. 97–126) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Знакът * (звездичка) след номера на страницата означава, че името е в *забележките под текста*.

ИЗВАДКА:

с. 74: **XI. ОКРЪГ ТЪРНОВО**; с. 85: **6. Околия Севлиево**;
с. 86: **25. Община Кръвеник**

Наименование на населените места	Брой на сградите	Брой на жителите
1. м. Войнишка	97	513
2. с. Кръвеник	57	321
3. м. Табашка	104	546
4. „Шопите	27	130

33. Община Столът

1. м. Боазът	44	288
--------------	----	-----

№ 7. СПИСЪК 1911: Списък на населените места в България. Издаден от Министерството на вътрешните работи и народното здраве. С., Държ. печ., 1911. 184 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 3–130) по окръзи, околии и общини. Публикувани са 4686 селища – 80 града, 3853 села и 753 махали и колиби. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала,

колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са уточнение с бележка “бивше” или без нея. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В бележки под линия са посочени: 1. Махали, колиби, местности и чифлици, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Сведения за населени места, заселени след Освобождението; 3. Селища, които са се изселили; 4. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 96 манастира и 77 гари, които “отстоят от градовете и селата на не по-малко от 1 километър” (с. 131). В “Азбучен показател” (с. 133–184) са включени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им.

ИЗВАДКА:

с. 105: **Търновски окръг**; с. 117: **6. Севлиевска околия**;

с. 118: 177. *Кръвенишка община*:

м. Войнишка

с. Кръвеник ¹

¹ Към с. Кръвеник се числи и м. Лумпарите.

м. Табашка

„Шопите

с. 119: 185. *Столенска община*:

м. Боазът ²

² С м. Боазът е слята м. Дългодрехите.

№ 8. СПИСЪК 1912: Списък на населените места в Царство България според преброяването на 31 декември 1910 година. С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1912. III, 69 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–52) по окръзи, околии и общини. Публикувани са 5018 селища – 80 града, 3839 села и 1099 махали и колиби. Пред имената им съкратено е показан видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са уточнени с бележка “бивше” или без нея. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В забележки под текста са посочени: 1. Махали, колиби, местности, чифлици, заселища и ханове, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Населени места, които са се изселили; 3. Бележки за новозаселени селища; 4. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 85 манастира [за някои са дадени и двойните им названия (с. 31, бел. 22: ... се намира манастирът “Св. Св. Кирил и Методий”, наричан и “Св. Крал”)] и 82 гари по критериите от **СПИСЪК 1911**; 6. Данни за административно-териториални промени, настъпили след предишното преброяване през 1905 г.; 7. Сведения за наименоуването на отделни населени места; 8. Исторически и демографски бележки за някои от селищата [с. 39, бел. 7: *Селото Брястово се състои от две махали (Горна и Долна), които отстоят една от друга на около 2 километра. В турско време едната махала се наричала с. Кара-агач-горно, а другата (източната) – с. Кара-агач-долно. Жителите на долната махала са били турци; те след Освобождението на България се изселили, а на тяхно място се заселили българи*]; 9. Сведения за двойни имена на селища, които не са показани в основния текст (с. 2, бел. 14: *Селото Мокрен се е именуvalo и Къопекли*). В “Азбучен показател” (с. 55–69) са изброени стари и нови имена на селищата, но без

препратки помежду им. Знакът * (звездичка) след номера на страницата означава, че името е в *забележките под текста*.

ИЗВАДКА:

с. 41: **XI. Окръг Търново**; с. 47: **6. Околия Севлиево**

26. Община Кръвеник

Населени места	Брой на сградите	Брой на жителите	
		Местно	Налично
		население	
1. м. Войнишка	103	535	510
2. с. Кръвеник ⁶	54	319	301
3. м. Табашка	103	580	557
4. „ Шопите	27	142	127

⁶ Към с. Кръвеник се числи и м. Лумпарите.

с. 48: **34. Община Столът**

1. м. Боазът ¹	93	496	484
---------------------------	----	-----	-----

¹ С м. Боазът е слята м. Дългодрехите.

№ 9. СПИСЪК 1921: Списък на населените места в Царство България от Освобождението (1879) до 1910 година. (Сравнителен историко-етнографски преглед). С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1921. XXIII, 564 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Обхваща всички селища, които са съществували в България от 1879 до края на 1910 година. Според предговора, подписан от Главния директор на статистиката Кир. Г. Попов, **Списъкът** е започнал да се печата през 1914 година, но късното му завършване *“се дължи на преживените войни и затрудненията, създадени от тях за службата, както в Дирекцията на статистиката, така и в Държавната печатница”* (с. IV). Отпечатани са 5354 населени места, подредени по азбучен ред и номерирани (с. 3–554). Публикувани са обстойни *исторически бележки* за *“Административното деление на България”* (с. V–XXI). В тях е отделено внимание и на промените на имената на населените места: *“Имената на общините и на отделните селища, също като тия на хората, са тяхно изключително наследство; никому не е позволено да се бърка в тях и даже самият закон не бива да ги изменя произволно. Както не може да се променя името на едно лице, така също не бива да се променят и имената на населените места. Ако има някакво съмнение или неясност относно названието на някоя община, село, колиби и пр., трябва да се проследи развитието им до техния произход, и по тоя начин ще може да се отстрани всяко съмнение.*

С религиозен респект трябва да се отнасяме към старите форми и имена на населените места, когато те са осветени от обичая и времето. Имената на градовете и селата имат право на същия респект, както и наследствените, фамилните имена. От историческо гледище, името на дадено населено място има капитално значение; защото това име резюмира произхода на заселището. Чрез етимологията си то хвърля силна светлина върху примитивния състав на селището, а чрез своята първична форма също показва донякъде на кое племе, на коя раса и народност са принадлежали първите му жители...

У нас е установено със закона от 7.XII.1902 год., че “променяване имената на градовете, селата, махалите и колибите става по законодателен ред”. Правилникът за общините допълва още, че общинските съвети не бива да вземат решение за преименуване градове, села, махали и колиби, чиито имена са чисто български, освен

когато има и други със същите имена; при преименуване градове, села, колиби и махали, чиито имена са на чужд език, предпочитат се българските преводи на тия имена. Същият предвижда освен това, щото имената на населените места (градове, села, махали и колиби) да се пишат във всички официални актове точно тъй, както са напечатани в най-новоизданията от Министерството на вътрешните работи списък на населените места в държавата” (с. XX–XXI).

Пред имената на селищата съкратено е означен видът им – град, *градец* (само през 1881 г.), село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са уточнени с бележка “*бивше*” или без нея. Не са отбелязани ударенията. При всяко населено място е изброено с какво име е записано при шестте преброявания, дори и да става дума за незначителни разлики (с. 51, № 501. Брънеците: **1880: Бръняците; 1887 и 1892: Брънеци; 1900, 1905 и 1910: Брънеците**). В **Списъка** няма сборни села, оградени отпред със знак { голяма скоба, както в другите издания. Всяко тяхно съставно село, махала или колиби е представено самостоятелно.

В “Забележки” са посочени: 1. Местности, махали, колиби, манастири и гари, които се числят към съответното селище, без посочване на ударенията; 2. Сведения за първите три преброявания, когато някои села, махали и колиби са броено заедно с други селища; 3. *Всички преименувания, направени по административен или законодателен ред, с номер и дата на съответната разпоредба*; 4. Сведения за новозаселени или изселени селища, като по възможност е посочена годината или времето на заселването или изселването, произхода на новозаселилите се жители, както и местоизселването на изселилите се; 5. Сведения за наименуването на отделни населени места [с. 67, № 648. Белокопитово, бел. 1: *Преименувано на името на началника на бивакуващите през Руско-турската война в това село руски войски – Белокопитов*; с. 68, № 659. Белчево, бел. 1: *Образувано от селата Араб-махле и Суютлии, слети в едно село под название Белчево за увековечаване паметта на загиналия министър Христо Белчев (ук. № 89 от 15 февруари 1893 г.)*].

В “Азбучен показател” (с. 551–561) са включени: а) *стари названия на отделни (самостойни) населени места, впоследствие преименувани и поместени в текста на списъка според сегашните им имена*; б) (в курсив) *наванията на местности, колиби, махали и пр. (части от отделни населени места), които се срещат в забележките към текста на списъка*.

ИЗВАДКА:

с. 39:

Наименование на населените места (г. = град; гц. = градец; с. = село; м. = махала; к. = колиби)	Година на преброяванията	Всичко жители (фактическо или налично население)	Към датата на преброяването населеното място се е числяло към			З а б е л е ж к и
			община	околия	окръг	
376. м. Боазът ¹						
м. Боазът	1880	2	Кръвеник	Севлиево	Севлиево	¹ С м. Боазът е слята м. Дълго-дрехите. ² Показани към с. Кръвеник.
м. Беазът	1887	221	„	„	„	
м. Боазът	1892	257	„	„	„	
м. Боазът	1900	263	„	„	Търново	
м. Боазът	1905	288	Столът	„	„	
м. Боазът	1910	484	„	„	„	

с. 82:

790. м. Войнишка						
м. Войнишка	1880	¹	Кръвеник	Севлиево	Севлиево	¹ Броени общо в с. Кръвеник.
м. Войнишка	1887	254	„	„	„	
м. Войнишка	1892	534	„	„	„	

м. Войнишка	1900	517	„	„	Търново	
м. Войнишка	1905	513	„	„	„	
м. Войнишка	1910	510	„	„	„	

с. 280:

2705. с. Кръвеник¹						
с. Кръвеник	1880	² 1596	Кръвеник	Севлиево	Севлиево	
с. Кръвеник	1887	578	„	„	„	
с. Кръвеник	1892	355	„	„	„	
с. Кръвеник	1900	364	„	„	Търново	
с. Кръвеник	1905	321	„	„	„	
с. Кръвеник	1910	301	„	„	„	

¹ Към с. Кръвеник се числи и м. Лумпарите. – ² Тук влизат и жителите на м. м. Боазът, Войнишка, Табашка и Шопите, които махали са броени ведно със с. Кръвеник.

с. 466:

4511. м. Табашка						
м. Табашка	1880	¹	Кръвеник	Севлиево	Севлиево	¹ Отнесени към населението на с. Кръвеник, ведно с което село е броена и тази махала.
м. Табашка	1887	285	„	„	„	
м. Табашка	1892	503	„	„	„	
м. Табашка	1900	493	„	„	Търново	
м. Табашка	1905	546	„	„	„	
м. Табашка	1910	557	„	„	„	

с. 540:

5236. м. Шопите						
м. Шопите	1880	¹	Кръвеник	Севлиево	Севлиево	¹ Броени общо в с. Кръвеник.
м. Шопите	1887	140	„	„	„	
м. Шопите	1892	152	„	„	„	
м. Шопите	1900	230	„	„	Търново	
м. Шопите	1905	130	„	„	„	
м. Шопите	1910	127	„	„	„	

№ 10. СПИСЪК 1924: Списък на населените места в Царство България според преброяването на 31 декември 1920 год. С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1924. VIII, 140 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–90) по окръзи (с транскрипция на френски език), околии (с транскрипция на френски език) и общини. Публикувани са 5659 селища – 92 града, 4214 села и 1353 махали и колиби.

Дирекцията на статистиката е направила опит да се добавят в Списъка сведения за надморската височина на отделните населени места и *“да постави ударения върху имената на селищата, за да се предадат по възможност точните им наименования, както се произнасят на място от самото население”* (с. V).

Пред имената на селищата съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са уточнени с бележки *“б.”*, *“бивше”* или без тях. Сведения за ударенията на имената на населените места Дирекцията на статистиката е събрала чрез *“административните власти и училищните инспекции, на които препоръча да вземат мненията и на местните общини и по-стари люде”* (с. V). Макар и да са водени преписки в продължение на 1 ½ година, сведения от всички околии не са получени, което обяснява празнината при ударенията за доста от населените места. В предговора е направена застраховката, че данните за ударенията *“не ще са лишени от множество и, може би, груби грешки и дефекти. При това Дирекцията се решава да ги направи публично достояние и ги помести в Списъка, със съзнанието, че туря начало за едно по-пълно проучване на селищата в страната и че с течение на времето и със съдействието на компетентните и респективни места и среди пропуснатите грешки и дефекти полека-лека ще се изправят”* (с. V). Поставени са ударения и на някои от имената в скобите. За първи (и единствен) път в **Списъка** е посочена транскрипцията на имената на общините и селищата на френски език. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В забележки под текста са посочени: 1. Махали, колиби, местности, чифлици, заселища, ханове и мини, които се числят към съответното селище от основния списък;

2. Населени места, които са се изселили; 3. Бележки за новозаселени селища; 4. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 91 манастира [за някои са дадени и двойните им названия – с. 42, бел. 12: ... се намира манастирът “Св. Параскева” (“Св. Кирик”)], 215 гари, както и жп спирки, по критериите от **СПИСЪК 1911**; 6. Данни за административно-териториални промени, настъпили след предишното преброяване през 1910 г., често с номерата и датите на указите, с които са станали; 7. Исторически и демографски бележки за много от селищата – кога и откъде са дошли заселниците, каква е етническата им принадлежност, или в кои селища са се изселили жителите им; 8. Сведения за наименоуването на отделни населени места; 9. Сведения за двойни (предишни) имена на селища, които не са показани в основния текст (с. 46, бел. 9: *Селото Орта-кьой се именува Аспарухово от населението*); 10. Бележки за произношението на имена на населени места (с. 8, бел. 11: ... *Щуровци, в говора последното се произнася Счуровци*); 11. На повечето имена в бележките под линия са отбелязани ударенията; 12. Изброени са всички селища, които по Ньойския договор са останали на територията на Сърбия, в околиците: Кула (с. 14, бел. 3), Кюстендил (с. 21, бел.*), Трън (с. 59, бел. 17) и Цариград (с. 60, бел. 14); 13. Сведения за населени места, разделени от граничната линия (с. 28, бел. 33: *Част от с. Стрезимировци (почти половината) е останала в югославянска територия с новата погранична линия*). В “Азбучен показател на населените места” (с. 103–125) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Знакът * (звездичка) след номера на страницата означава, че името е в забележките под текста. В азбучния показалец на френски език “*Répertoire alphabétique des localités*” (с. 127–140) са означени само селища от основния списък, тъй като забележките под текста не са преведени.

ИЗВАДКА:

 с. 73: XIV. Окръг Търново – *Departement de Tirnovo*; с. 82: 6. Околия Севлиево – *Arrondissement de Sevlievo*; с. 83: 26. Общ. Кръвеник: – 26. *Com. Kravenik*:

Населени места	Пояс на надморска височина (метри)	Сгради	Домакинства	Н а с е л е н и е			Localites
				Местно	Налично		
					В с и ч к о	Бежанци, емигранти	
1. м. Войнишка	500–700	113	96	578	565	–	1. Voynichka
2. с. Кръвеник ²	500–700	54	51	344	345	–	2. Kravenik
3. м. Табашка	500–700	110	103	614	612	–	3. Tabachka
4. „Шопите	?	29	26	149	150	–	4. Chopite

² Към с. Кръвеник се числи и м. Лумпарите.

34. Община Столът: – 34. *Com. Stolat*:

1. м. Боазът ⁴	500–700	41	40	249	246	–	1. Boazat
---------------------------	---------	----	----	-----	-----	---	-----------

⁴ С м. Боазът е слята м. Дългодрехите. Към същата спадат и махаличките Дълбоки и Игнатовци.

№ 11. СПИСЪК 1930: Списък на населените места в Царство България според преброяването на 31 декември 1926 год. С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1930. XI, 116 с. Тираж 4000.

АНОТАЦИЯ: За подбора на населени места са приложени критериите от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. Като отделни общини и населени места са посочени вече пет манастира: *Клисурски, Рилски, Бачковски, Троянски и Преображенски*. Населените места са подредени по азбучен ред (с. 3–90) по окръзи (с транскрипция на френски

език), околии (с транскрипция на френски език) и общини. Публикувани са 5754 селища – 93 града, 4273 села и 1388 махали и колиби. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Имената в скоби са посочени с бележки “б.”, “бив.” [бивше] или без тях. Запазени са ударенията върху имената на населените места, като са добавени ударения и за населени места, за които това не е направено в предходния Списък. Въпреки това все още има селища, на които не е означено ударението. Отбелязани са ударения и на някои от имената в скобите. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В *забележки под текста* са посочени: 1. Махали, колиби, местности, чифлици, *заселища*, ханове и мини, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Населени места, които са се изселили; 3. Бележки за новозаселени селища; 4. Махали и колиби, които вече са се слели с други махали и села; 5. 89 манастира [за някои са дадени и двойните им названия (с. 58, бел. 20: ... *се намира манастирът “Св. Архангел”, наричан още “Кокалянски” и “Урвички”*)], 221 гари, както и жп спирки, по критериите от **СПИСЪК 1911**. В броя на гарите са включени и онези, отстоящи на по-малко от 1 километър, но носещи имена, различни от това на селището (с. 79, бел. 8: *Към с. Ореш спада гара Бендер*); 6. Данни за административно-териториални промени, настъпили след предишното преброяване през 1920 г., често с номерата и датите на указите, с които са станали; 7. Исторически и демографски бележки за много от селищата – кога и откъде са дошли заселниците, каква е етническата им принадлежност, или в кои селища са се изселили жителите им; 8. Сведения за наименуването на отделни населени места; 9. Сведения за двойни имена на селища, които не са показани в основния текст (с. 8, бел. 2: *Селото Подвис се е именувало и Гьокчеврен*); 10. Бележки за произношението на имена на населени места (с. 8, бел. 11: ... *Щуровци, в говора последното се произнася Счуровци*); 11. Повечето имена в бележките под текста са с отбелязани ударения; 12. Изброени са всички селища, които по Ньойския договор са останали на територията на Сърбия, в околиците: Кула (с. 15, бел. 6), Кюстендил (с. 22, бел. 3), Трън (с. 65, бел. 8) и Цариброд (с. 66, бел. 1); 13. Сведения за населени места, разделени от граничната линия (с. 66, бел. 10: *Махалата Долна Невля е част от с. Долна Невля, останало в югославянска територия*).

В “*Азбучен показател на населените места*” (с. 97–116) са посочени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Знакът * (звездичка) след номера на страницата означава, че името е в *забележките под текста*.

ИЗВАДКА:

 с. 72: XIV. Окръг Търново – Departement de Tirnovo; с. 80: 6. Околия Севлиево – Arrondissement de Sevlievo

27. Общ. Кръвеник:

Населени места	1 Пояс на надморска височина (метри)	2 Сгради	3 Домакинства	4	5	6
				Н а с е л е н и е		
				Местно	Налично	
					Всичко	Бежанци, емигранти
1. м. Войнишка	500–700	137	122	630	624	–
2. с. Кръвеник ¹¹	500–700	81	68	356	357	–
3. м. Табашка	500–700	163	136	726	726	–

4. „Шопите	?	35	29	157	157	–
------------	---	----	----	-----	-----	---

¹¹ Към с. Кръвеник се числи и м. Лумпарите.

с. 81: **35. Общ. Столът:**

1. м. Боазът ⁶	500–700	107	101	549	549	1
---------------------------	---------	-----	-----	-----	-----	---

⁶ С м. Боазът е слята м. Дългодрехите. Към същата спадат и махаличките Гирганите, Дълбоки, Иванчовци, Игнатовци, Керещите и Цветковци.

№ 12. СПИСЪК 1935: Списък на населените места в Царство България с всички изменения в състава на общините и в имената на селищата, направени до края на 1934 г., и азбучен указател. С., Държ. книгоиздателство (Държ. печ.), 1935. 155 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 3–91) по области, по околии и общини. Не е посочен общият брой на селищата. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия [с. 53: *Бистрица (Турско село, Чифлик)*]. Включени са всички промени на селищните имена, които са извършени през 1934 г. Не са отбелязани ударенията. Няма означени сборни села, а съставните им селища са описани азбучно в състава на общините, в които попадат. Няма бележки под линия. В „Азбучен показател” (с. 95–155) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им.

ИЗВАДКА:

с. 30: **ПЛЕВЕНСКА ОБЛАСТ;** с. 42: **10. ОКОЛИЯ СЕВЛИЕВО;**
с. 43: **13. Община Стоките:**

1. м. Войнишка
2. м. Дренът
3. м. Купен
4. с. Кръвеник
5. м. Попска
6. с. Стоките (Селището)
7. м. Табашка
8. м. Тумбалово
9. м. Угорелец
10. м. Шопите

15. Община Сенник:

1. м. Боазът

13. СПИСЪК 1937: Списък на населените места в Царството. С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1937. XV, 106 с. Тираж 1000.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–70) по области, околии и общини. Публикувани са 5757 селища – 97 града, 4267 села и 1393 махали и колиби. В предговора е уточнено, че по технически причини „не са заскобени населените места, които имат общо землище, както това беше направено в предходните издания” (с. V).

Пред имената на селищата съкратено е посочен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия [с. 19: *Ново село (Вземен орман, Ени-кьой)*]. Включени са всички промени на селищните имена, които са извършени през 1934 г. Не са отбелязани ударенията. Сборни села или „населени места, които имат общо землище, са дадени в Списъка като отделни групи. Над всяка такава група е означено селото, на чието име се води землището. Надолу – спрямо следващите населени места от общината – групите са отграничени с празно

място” (с. V). Няма бележки под линия. В “Азбучен показател на населените места в България” (с. 71–106) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Старите наименования на населените места са означени отпред със знака * (звездичка).

ИЗВАДКА:

с. 23: IV. Област Плевен; с. 33: 10. Околия Севлиево

Общини и населени места	Налично население на 31 декември 1934
11. Община Кръвеник	2075
1. м. Войнишка	693
2. с. Кръвеник	426
3. м. Табашка	797
4. „ Шопите	159
с. 34:	
17. Община Столът	3093
2. м. Боазът	612

№ 14. СПИСЪК 1939: Списък на населените места в царството. Преброяване на 31 декември 1934. С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1939. XVII, 90 с. Без сведения за тираж.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–70) по области, околии и общини. Публикувани са 5751 селища – 97 града, 4283 села и 1371 махали и колиби. При подготовката на настоящия **Списък** Дирекцията на статистиката е изпратила до общините формуляр, в който е трябвало да впишат всички населени места, включително и най-малките махали и колиби, пръснати из планинските местности. От събраните данни се установило, че има значителен брой махали и колиби, които дотогава не са били посочени никъде в списъците на населените места. В това издание същите са изброени под линия. В *бележките под текста* не са дадени исторически сведения относно заселванията и изселванията, нито за присъединяванията, с каквито са снабдени по-ранните списъци. В “*Методологични бележки*” е уточнено, че след 1926 г. при обявяването на нови населени места е “*съблюдавана следната дефиниция: за отделно населено място се смята всяка група от къщи, които се обитават трайно от домакинствата или заведения, които носят отделно име и отстоят на известно разстояние от други групи къщи*” (с. VI).

Пред имената на селищата съкратено е посочен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия. Включени са всички промени на селищните имена, които са извършени през 1934 г. Запазени са ударенията върху имената на населените места, като са добавени и за тези, за които това не е направено в предходния **Списък**. Въпреки това все още има селища без ударение. Поставени са ударения и на някои от имената в скобите. Има сборни села с три начина на означаване, описани в **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**.

В *бележки под текста* са посочени: 1. Махали, колиби, местности, чифлици, *заселища*, ханове, мини, *летовища* и *минерални бани*, които се числят към съответното селище от основния списък. Отразени са и всички промени на имена на махали и колиби, които са извършени през 1934 г.³; 2. Сведения само за населени места, които са се изселили след 1926 г.; 3. Бележки за новозаселени след 1926 г. селища; 4. 89 манастира и 169 гари, както и жп спирки, по критериите от **СПИСЪК 1911**; 5. Данни за административно-териториални промени, настъпили след предишното преброяване

през 1926 г., често с номерата и датите на указите, с които са станали; 6. За разлика от основния текст тук **не са означени** ударенията на имената; 7. Изброени са всички селища, които по Ньойския договор са останали на територията на Сърбия, в околите: Кула (с. 10, бел. 16), Кюстендил (с. 39, бел. 2), Трън (с. 45, бел. 23) и Цариброд (с. 46, бел. 15); 8. Сведения за населени места, разделени от граничната линия (с. 46, бел. 4: *Махала Богоина е част от с. Петачинци, останало в югославянска територия*).

В “Азбучен показалец на населените места в България” (с. 71–90) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Старите наименования са означени със * (звездичка) пред името. Малка буква б, поставена след номера на страницата, означава, че името е в *бележките под текста*.

ИЗВАДКА:

 с. 22: Област Плевен; с. 31: 10. Околия Севлиево

12. Община Кръвеник

{ Сборно село Кръвеник ⁹ [Погрешно, правилно е индексът да е след: 2. с. Кръвеник ⁹]

Общини Населени места	Н а с е л е н и е			Домакинства	Сгради	Надморска височина (метри)
	1934		1926			
	местно	налично				
Община Кръвеник	2089	2076	1864	430	470	
1. м. Войнишка	700	692	624	150	168	500–700
2. с. Кръвеник	430	427	357	87	95	500–700
3. м. Табашка	800	798	726	159	168	500–700
4. „ Шопите	159	159	157	34	39	500–700

⁹ Към с. Кръвеник спадат махалите Лумпарите и Троенци.

с. 32: 18. Община Столът

{ Сборно село Столът

9. м. Боазът ²	621	610	549	115	125	500–700
---------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	---------

² Към м. Боазът спадат и махаличките Гирганите, Дълбоки, Иванчовци, Игнатовци, Кереците и Цветковци.

№ 15. СПИСЪК 1945: Списък на населените места. С., Главна Дирекция на статистиката (Държ. печ.), 1945. IV, 103 с. Тираж 6000.

АНОТАЦИЯ: “За отделно населено място се смята всяка група от къщи, които се обитават трайно от домакинства или заведения, която носи отделно име и отстои на известно разстояние от друга група къщи” (с. II). За такива се считат всички селища, които фигурират в Списъка на населените места, издаден през 1930 г. (тук № 11). Посочени са гари и манастири, които са признати със законодателни актове за отделни селища. Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–75) по области, околии и общини. Не е посочен общият брой на селищата. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни названия [с. 26: *Дрангово (Покровник, Чешимата – 5 полк)*]. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. В *бележки под текста* са посочени: 1. Села, махали и колиби, които са слети с други селища; 2. Сведения за населени места, които са се изселили след 1939 г.; 3. Бележки за новозаселени след 1939 г. селища.

В “Азбучен показалец на населените места в България” (с. 76–103) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Старите наименования са означени със * (звездичка) пред името. Малка буква б, поставена след номера на страницата, означава, че името е в *бележките под текста*.

ИЗВАДКА:

с. 28: Област Плевен; с. 39: 11. Околия Севлиево

17. Община Кръвеник

{ Сборно село Кръвеник

Общини Населени места	Налично население
Община Кръвеник	2076
1. м. Войнишка	692
2. с. Кръвеник	427
3. м. Табашка	798
4. „ Шопите	159

24. Община Столът

{ Сборно село Млечево

9. м. Боазът	610
--------------	-----

№ 16. СПИСЪК 1950: Списък на населените места. С., Главна Дирекция на статистиката, 1950. IV, 141 с. Тираж 4500.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–112) по окръзи, околии и общини. Не е посочен общият брой на селищата. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, Предишни, двойни или тройни имена не са дадени. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, познати от **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. Няма бележки под линия. В *“Азбучен показалец на населените места в България”* (с. 113–139) са дадени само съвременните (към онзи момент) имена на селищата.

ИЗВАДКА:

с. 21: V. ОКРЪГ ГОРНА ОРЯХОВИЦА; с. 30: 6. ОКОЛИЯ СЕВЛИЕВО

22. Община Кръвеник

{ Сборно село Кръвеник

1. м. Войнишка
2. с. Кръвеник
3. м. Табашка
4. м. Шопите

31. Община Столът

{ Сборно село Столът

2. м. Боазът

№ 17. СПИСЪК 1957: Предварителни резултати от преброяване на населението на 1 декември 1956. Брой на населението по населени места. С., Централно статистическо управление (Държ. изд. Формуляри и регистри), 1957. XI, 103 с. Тираж 5053.

АНОТАЦИЯ: Независимо, че носи друго заглавие книгата е включена в обзора заради основополагащото значение за българската топонимия. *“У нас е прието топонимията да се събира и проучва според административните граници на околията през 1956 година”* (Ковачев 1987: 68). Именно в този списък за последен път са описани границите им, преди да бъдат заличени като териториални единици през 1959 г. Населените места са подредени по азбучен ред (с. 1–88) по окръзи, околии и общини. Не е посочен общият брой на селищата. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, като само за някои от тях в скоби са записани предишни названия. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, описани в **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. Бележките под линия са строго индивидуални. В

подлежащите на групиране има данни за: 1. Новозаселени и новопризнати населени места; 2. Селища, броени общо с други; 3. Слети населени места; 4. Селища, отцепени от други населени места. В *Азбучен показалец на населените места в България*” (с. 89–102) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Няма изрично обозначение на имената от бележките под линия.

ИЗВАДКА:

с. 69: XII. ОКРЪГ ТЪРНОВО; с. 76: 6. Околия Севлиево

18. Община Кръвник

{ Сборно село Кръвник

Общини Населени места	Налично население на			
	1 де- кември 1956 г.	31 декември		
		1946	1934	1926
Община Кръвник	1674	1915	2076	1864
751. м. Войнишка	279	595	692	624
2. с. Кръвник	912	396	427	357
3. м. Табашка	304	759	798	726
4. м. Шопите	179	165	159	157

с. 77: 28. Община Столът

{ Сборно село Боазът [Погрешно, правилното е: **Сборно село Столът**]

1. м. Боазът	268	553	610	549
--------------	-----	-----	-----	-----

№ 18. СПИСЪК 1960: Списък на населените места в НРБългария по съществуващото административно деление към 15 януари 1960 година с брой на населението от преброяванията през 1926, 1934, 1946 и 1956 години. С., Централно статистическо управление, 1960. 347 с. Тираж 12 000.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 5–312) по окръзи и общини. Не е посочен общият брой на селищата. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, гара, промишлено селище, минно селище, а след тях в скоби са записани предишни, двойни или тройни [с. 24: *Мичурин (Царево – Василико)*] названия. Не са отбелязани ударенията. Има сборни села с три начина на означаване, описани в **СПИСЪК 1902 (СТАТ)**. В бележки под линия са посочени: 1. Махали и колиби, които се числят към съответното селище от основния списък; 2. Сведения за населени места, които са се изселили, но все още не са заличени; 3. Селища, които са изселени поради строежа на язовири; 4. Бележки за новообразувани населени места с годината на обявяването им; 5. Сведения за селища, броени заедно при преброяването през 1956 г. В *“Азбучен указател на населените места в България”* (с. 313–347) са посочени само съвременните (към онзи момент) имена на селищата.

ИЗВАДКА:

с. 57: 7. ОКРЪГ ГАБРОВСКИ; с. 66: 16. Община Кръвник

{ Сборно село Кръвник

Общини Населени места	Налично население според преброяванията			
	1926	1934	1946	1956
Община Кръвник	1864	2076	1915	1669
1. м. Войнишка	624	692	595	272
2. с. Кръвник	357	427	396	915
3. м. Табашка	726	798	759	304
4. м. Шопите	157	159	165	178

с. 72: 27. Община Столът

2. м. Боазът	549	610	553	447
--------------	-----	-----	-----	-----

№ 19. СПИСЪК 1973: Маркова, Лилия. Списък на населените места в НР България по административно деление към 1 ноември 1973 година, с население от преброяванията през 1934, 1946, 1956 и 1965 г. и изчислено население за 1972 година. С., Министерство на информацията и съобщенията, [Централно статистическо управление], 1973. 312 с. Тираж 6000.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 8–247) по окръзи и общини (с допълнително уточнение за *градска община*). Не е посочен общият брой на селищата. В *Списъка* вече няма сборни села, а съставните им части имат статут на самостоятелни селища. Пред имената на населените места съкратено е посочен видът им – град, селище от градски тип, село, махала, колиби, минно селище, промишлено селище, а след тях в скоби са записани предишните им названия [с. 143: *Нови Кричим (Кричим, Гара Кричим)*], но само ако са преименувани в периода 1965–1972 г. Не са отбелязани ударенията. В “*Забележки*” след всеки окръг са изброени: 1. Села, махали, колиби и манастири, които са заличени поради сливане с други населени места или изселване; 2. Сведения за новообразувани селища – с година на обявяването им; 3. Промени в статута на населените места – с година на промяната. В “*Азбучник*” (с. 249–312) са изброени стари и нови имена на селищата, но без препратки помежду им. Старите наименования са означени със знак ⁺ (плюс) пред името.

ИЗВАДКА:

 с. 64: 7. ОКРЪГ ГАБРОВО; с. 69: 23. Община Кръвеник

Общини и населени места	Изчислено население за 1972 г. (към 31.XII.1972)	Постоянно население на 1. XII. 1965	Налично население на			Забележка
			1. XII. 1956	31.XII. 1946	31.XII. 1934	
Община Кръвеник	1076	1257	1669	1915	2076	
1. м. Войнишка	216	235	272	595	692	
2. с. Кръвеник	137	259	915	396	427	
3. м. Табашка	406	420	304	759	798	
4. м. Шопите	317	343	178	165	159	
с. 72: 37. Община Столът						
1. м. Боазът	310	327	447	553	610	

№ 20. СПИСЪК 1992: Преброяване на населението и жилищния фонд към 4 декември 1992 година. Списък на населените места. С., Национален статистически институт, 1992. 306 с. Тираж 900.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 6–174) по области, териториални статистически бюро (окръзи) и общини. Изключение от азбучното подреждане е направено за *Област град София*, която е поставена на първо място сред областите, а след нея са *Бургаска*, *Варненска* и останалите, както и за общините в същата област. Не е посочен общият брой на селищата. Пред имената им съкратено е означен видът им – град, село, махала, колиби, минно селище, промишлено селище. Не са указани предишни наименования. Не са отбелязани ударенията. В “*Азбучен указател на населените места*” (с. 175–306) са включени само съвременните (към онзи момент) имена на селищата.

ИЗВАДКА:

с. 43: 04 ЛОВЕШКА ОБЛАСТ; с. 52: 07 ТСБ (ОКРЪГ) ГАБРОВО; с. 58:

Код по ЕКНМ	Общини Населени места
	29 СЕВЛИЕВО
04474	с. Боазът
11960	с. Войнишка
40275	с. Кръвеник

с. 59:

72031	с. Табашка
83435	с. Шопите

№ 21. СПИСЪК 2002: Преброяване на населението, жилищния фонд и земеделските стопанства през 2001. Том 1. Население. Книга 3. Население по области, общини и населени места. Авт.: Иван Балев. С., Национален статистически институт, 2002. 523 с. Тираж 800.

АНОТАЦИЯ: Населените места са подредени по азбучен ред (с. 71–387) по области и общини. Публикувани са 5340 селища – 240 града и 5100 села (вкл. *Рилски и Клисурски манастир*). Пред имената им съкратено е означен видът им – град и село. Не са посочени предишни наименования. В основния текст не са отбелязани ударенията.

В “Административно-териториални промени” след всяка област са посочени: 1. Села, махали, колиби и манастири, които са заличени поради сливане с други населени места или изселване, с номер на административния акт и датата (или броя) на публикуване в “Държ. вестник”(ДВ); 2. Сведения за новообразувани селища, с номер на административния акт и датата (или броя) на публикуване в ДВ; 3. Промени в статута на селищата, с номер на административния акт и датата (или броя) на публикуване в ДВ; 4. Сведения за преименуването на отделни населени места, с номер на административния акт и датата (или броя) на публикуване в ДВ. По първите две точки периодът на отразените промени е 1934–2001 г. Вместо “Азбучен указател” е публикуван “Показалец на кодовете на населените места” (с. 389–508). Посочени са само съвременните (към онзи момент) имена на селищата. На всеки ред от показалеца са отбелязани ударенията на името на населеното място, общината и областта. Вместо по азбучен ред, селищата са подредени по нарастващ ред на петцифрения код по ЕКАТТЕ. Така тези, които са преименувани след въвеждането му през 1982 година, могат да бъдат открити с новото име на мястото (по азбучен ред) на старото (гр. Добрич не е на с. 421 – при двете села Добрич, а на с. 494 – между селата Токачка и Толовица, т. е. където е било Толбухин, име на града до 1991 г.). Това прави показалеца неефективен за търсене на имена.

ИЗВАДКА:

с. 141: 5.7. ОБЛАСТ ГАБРОВО; с. 148: 5.7.2. Население по общини и населени места според преброяванията – Община Севлиево

Код по ЕКАТТЕ	Населени места	Налично население към			Постоянно население към					Административно-териториални промени
		31.12.1934	31.12.1946	1.12.1956	1.12.1965	2.12.1975	4.12.1985	4.12.1992	1.03.2001	
04474	с. Боазът	610	553	447	327	220	176	132	89	8, 49
11960	с. Войнишка	692	595	272	235	186	145	70	95	8, 48
с. 149:										
40275	с. Кръвеник	427	396	915	259	261	217	350	163	8, 48

72031	с. Табашка	798	759	304	420	271	187	163	87	8, 48
83435	с. Шопите	159	165	178	343	228	148	43	65	8, 48

с. 153: 5.7.3. Административно-териториални промени

8. През 1978 г. с Указ № 2294/обн. 26.12.1978 г. са признати за села следните населени места: Боженците, Боазът, ... Войнишка, ... Кръвеник [Бел. авт.: погрешно твърдение – в указа Кръвеник не е споменат.], ... Табашка, ... Шопите, ... Янковци.

(с. 155) 48. През 1987 г. с Указ № 3005, ДВ, бр. 78/1987 г. се закрива община Стоките и включените в състава ѝ населени места се присъединяват към община Севлиево.

49. През 1987 г. с Указ № 3005, ДВ, бр. 78/1987 г. се закрива община Градница и включените в състава ѝ населени места се присъединяват към община Севлиево.

📖 [6. ПОКАЗАЛЕЦ НА КОДОВЕТЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА];

с. 396:

Код	Населено място	Община	Област	Стр.
04474	с. Боазът	Севлиево	Габрово	148

с. 407:

11960	с. Войнишка	Севлиево	Габрово	148
-------	-------------	----------	---------	-----

с. 447:

40275	с. Кръвеник	Севлиево	Габрово	149
-------	-------------	----------	---------	-----

с. 493:

72031	с. Табашка	Севлиево	Габрово	149
-------	------------	----------	---------	-----

с. 505:

83435	с. Шопите	Севлиево	Габрово	149
-------	-----------	----------	---------	-----

ПРАКТИЧЕСКИ РЕЗУЛТАТИ

Безспорно интересно е да се проследи как се натрупват данните за Кръвеник и съставните му махали в списъците на населените места. В Списък 1885 в окръг и околия Севлиево е показано само с. Кръвеник. В Списък 1894 за първи път са изброени всичките пет селища – с. Кръвеник и махалите Боазът, Войнишка, Табашка и Шопите. В Списък 1902 (МВР) населените места са в окръг Търново, тъй като окръг Севлиево е закрит. В Списък 1906 м. Боазът е в състава на Столенска община. В Списък 1911 за първи път за наблюдаваните селища има и бележки под линия: за с. Кръвеник е означено, че към него се числи м. Лумпарите, а за м. Боазът е показано, че с нея е слята м. Дългодрехите. От Списък 1921 става ясно, че при първото преброяване през 1881 г. населението на махалите Боазът, Войнишка, Табашка и Шопите е броено общо с това на с. Кръвеник. За м. Боазът е отразено, че при преброяването през 1888 г. е било записано с името *Беазът*. В Списък 1924 за първи път имената са с ударения и е показана надморската височина на селищата (без Шопите). Единствено тук е дадена транскрипцията на имената на населените места на френски език. В бележка под линия е посочено, че към м. Боазът (и слятата с нея м. Дългодрехите) спадат и *махаличките* Дълбоки и Игнатовци. В Списък 1930 в бележка под линия за м. Боазът (и слятата с нея м. Дългодрехите) е отразено, че към нея спадат и *махаличките* Гирганите, Дълбоки, Иванчовци, Игнатовци, Кереците и Цветковци. Ударения има на имената от основния списък и на тези под линия (без Дълбоки). От Списък 1935 е видно, че населените места са в Плевенска област, околия Севлиево. Войнишка, Кръвеник, Табашка и Шопите са в община Стоките, а м. Боазът – в община Сенник. В Списък 1937 първите четири населени места отново са обособени в отделна община Кръвеник, а м. Боазът е в община Столтът. В Списък 1939 за първи път Войнишка, Кръвеник, Табашка и Шопите образуват сборно село Кръвеник, “заскобено” отпред пред имената на махалите с { голяма скоба, а в бележка под линия е указано, че към него спада и м. Троенци. М. Боазът пък е в състава на сборно село Столтът. Означена е надморската височина и на м.

Шопите. Имената от основния списък за последен път са с ударение, докато тези в бележките под линия нямат. В **Списък 1945** м. Боазът е в сборно село Млечево. В **Списък 1950** селищата попадат в окръг **Горна Оряховица**, а м. Боазът отново е в сборно село Столът. В **Списък 1957** населените места са в окръг Търново, а за м. Боазът погрешно е означено, че е главно селище на сборно село. В **Списък 1960** петте селища са в Габровски окръг. В **Списък 1973** вече няма сборни села, като с. Кръвеник и четирите махали са самостоятелни населени места. В **Списък 1992** петте селища вече имат статут на села и са в Ловешка област (ТСБ Габрово), община Севлиево. В **Списък 2002** са публикувани данни за населението през осемте преброявания от 1934 до 2001 г. След 63 години отново са означени, макар и само в показалеца, ударенията на селищните имена.

ИЗВОДИ

Анотираните **списъци на населените места** могат да бъдат групирани в зависимост от информацията, която съдържат, в пет групи:

1. Само имената на селищата и тяхната административна принадлежност (**№ 3, 5, 7, 12, 16 и 20**).
2. Демографски данни само за броя на населението (**№ 1, 2, 4, 7–11, 13–15, 17–19, 21**).
3. Допълнителни етнографски (брой на сградите, домакинствата и семействата) или поселищни данни (надморската височина) (**№ 2, 4, 7–11, 14**).
4. Ударения на имената на селищата (**№ 10, 11, 14, 21**).
5. Само настоящи (към момента на публикуването) селищни имена – без сведения за предишни или двойни (**№ 16, 20 и 21**).

Списъците са издадени от: българското статистическо ведомство, носило името Статистическо бюро, Дирекция и Главна Дирекция на статистиката, Централно статистическо управление и Национален статистически институт (**№ 1, 2, 4, 6, 8–11, 13–21**); Министерството на вътрешните работи (**№ 3, 5, 7**); Държавното книгоиздателство (**№ 12**).

Интересен е фактът колко от българските топонимисти са използвали и цитирали в своите изследвания **списъците на населените места**. Прегледах библиографиите (а където няма – бележките под линия) на 44 книги и статии – публикуваните 31 топонимични изследвания по околии, две книги за крайбрежни български територии и 11 публикации, посветени на селищните имена. И установих, че в 31 от тях са посочени **списъци на населените места**⁴. Цитирани са общо 14 (**№ 2, 4, 6, 8, 9, 11–15, 17–19, 21**) от разглежданите тук 21 списъка. Най-много са в книгата на Цанка Константинова – 8. Най-често споменаван е **Списък 1921** – 22 пъти, следван от **Списък 1957** – 11 пъти и **Списък 1930** – 6. Два от посочените в края на обзора като “задължителни” за преглед – **Списък 1911** и **Списък 1924** обаче не са цитирани от нито един топонимист.

ПРЕПОРЪКИ

Списъците на населените места трябва да се ползват внимателно, дори с известен резерв, защото не са лишени от грешки. Такива по-често са допуснати при изписването на имената, а по-рядко – при поставянето на ударенията. За съжаление в някои от списъците има пропуснати дори отделни населени места. Въпреки това информацията в тях е официална, тъй като е публикувана от българското статистическо ведомство и Министерството на вътрешните работи и представлява част от историята на българските селища.

На базата на задълбочените ми проучвания мога да препоръчам алгоритъм на изследване, който ще позволи на изследователя-ойконимист да не пропусне ценна информация:

1. Използването на **Списък 1921** спестява преглеждането на други пет издания (**№ 1, 2, 4, 6, 8**), тъй като съдържа сведения за имената на селищата при всяко от преброяванията до 1910 г. и демографски данни за броя и етническата принадлежност на жителите им. В него има подробни бележки за преименуванията на селищата (мотиви, номер и дата на административния акт), станали до края на 1910 г., както и за това кои махали, колиби, гари и манастири спадат към населените места от основния списък.

2. Препоръчително е за проверка на данните да се ползва и поне един списък, издаден от Министерството на вътрешните работи (**№ 3, 5, 7**), най-добре **Списък 1911**. Като мотив ще изтъкна, че манастирът “Св. Ив. Богослов” (в землището на Белово, дн. Земен) е означен само в списъците, издадени от МВР – **Списък 1902 (МВР)**: 38, бел. 1; **Списък 1906**: 39, бел. 2; **Списък 1911**: 41, бел. 2.

3. **Списък 1924, Списък 1930 и Списък 1939** са задължителни за използване заради изобилните бележки под линия и отбелязаните ударения на селищните имена (в първите два са означени дори върху имената под линия). Особено внимателно трябва да се сравняват бележките под линия за отделните селища, защото данни за слетите махали и колиби от по-ранните списъци не са отпечатани в **Списък 1939**, но в него има имена, които се публикуват за първи и единствен път (например м. Троенци към с. Кръвеник).

4. **Списък 1957** е задължителен за ползване, поради факта, че при топонимичните изследвания по него се уточняват границите на околии и селищата, влизащи в тях.

5. Препоръчително е данните за броя на жителите на отделните селища, каквито има в някои топонимични изследвания по околии от по-ново време (вж. в бел. 4, напр.: Бечева 1998, Кръстев 2005, Павлова 2005, Петкова 2007), да бъдат събрани и публикувани за всички години на преброяванията: 1881 г. (за Южна България 1885 г.), 1893 г., 1900 г., 1905 г., 1910 г. (от **Списък 1921**), 1920 г. (от **Списък 1924**), 1926 г. (от **Списък 1930**), 1934 г. (от **Списък 1939**), 1946 г., 1956 г., 1965 г., 1975 г., 1985 г., 1992 г. и 2001 г. (от **Списък 2002**).

6. **Списък 2002** е снабден с подробни бележки за промени в имената, статута и административната принадлежност на селищата за сравнително дълъг период от време от 1934 до 2001 г. В показалеца към него отново са означени и ударенията на селищните имена.

И в заключение ще посоча, че всеки ойконимист, който иска изследването му да не е лишено от ценна информация, трябва задължително да прегледа **Списък 1911, Списък 1921, Списък 1924, Списък 1930, Списък 1939, Списък 1957 и Списък 2002**.

Изброените под линия в **списъците на населените места** махали, колиби, заселища, мини, гари, спирки, манастири, спадащи към градове, села, махали и колиби, **не са включени** в нито едно издание на речника на Коледаров и Мичев (Коледаров 1973; Мичев 1989; Мичев 2005). Дватама изследователи са обхванали само селищата, които имат статут на самостоятелни населени места. Търсенията от антропонимистите на родови селища – махали или колиби, които да дават начало на родови или фамилни имена, на моменти са безплодни. Те най-сетне могат да се увенчаят с успех, ако изследователите прегледат и бележките под текста в аотираните списъци. В тяхно улеснение е, че имената под линия също са включени в азбучните указатели в края на книгите.

БЕЛЕЖКИ

¹ Списъкът е аотиран по-подробно, тъй като в следващите документи е взет за основа.

² *Разглеждам* – от *смотреть* (рус.) – гледам, разглеждам.

³ С две заповеди на министъра на вътрешните работи и народното здраве – Заповед № 2820 от 9 август 1934 г. (обн. Държ. вестник, № 109, 14 авг. 1934, 1747–1759) и Заповед № 3775 от 1 декември 1934 г. (обн. Държ. вестник, № 204, 7 дек. 1934, с. 2948–2959) са променени имената на 1018 махали, колиби, гари, жп спирки, заселища, чифлици и местности, които в **списъците на населените места** се публикуват под линия.

⁴ **Ангелова-Атанасова, Мария.** Топонимията на Горнооряховско. В. Търново, Бендида, 1996: Списък 1921, Списък 1935, Списък 1957.

Балкански, Тодор. Местните имена на Чепинското краище (Велинградско). В. Търново, Знак-94, 1998: Списък 1921, Списък 1930, Списък 1960; – и **Кирил Цанков.** Местните имена от Доспатското краище. В. Търново, Знак-94, 2000: Списък 1921, Списък 1930; – и **Кирил Цанков.** Местните имена от Пещерското краище. В. Търново, УИ Кирил и Методий, 2007: Списък 1921, Списък 1930, Списък 1960.

Бечева, Ничка. Местните имена в Грудовско (Средецко). С., 1998: Списък 1907, Списък 1960.

Димитрова-Тодорова, Лиляна. Местните имена в Поповско. С., АИ Марин Дринов, 2006: Списък 1921; Списък 1939, Списък 1957, Списък 1973.

Дуриданов, Иван. Местните названия от Ломско. С., БАН, 1952: Списък 1945; Топонимията на Първомайска околия. – *Годишник на Софийския университет, Филологически факултет*, т. 52, кн. 2, (за 1956–1957), 1958, 1–200: Списък 1921.

Еленин, Йордан. Топонимията на Дупнишко. Благоевград, УИ Неофит Рилски, 2006: Списък 1960.

Иванова-Чавдарова, Недялка. Местните имена в Павликенско. – *Трудове на Великотърновския университет, Филологически факултет*, т. 30, кн. 2 – Езикознание, (за 1994), 1996, 1–255: Списък 1921, Списък 1960.

Ковачев, Николай. Местните названия от Севлиево. С., БАН, 1960: Списък 1921; Местните названия в Габровско. С., БАН, 1965: Списък 1921; Топонимията на Троянско. С., БАН, 1969: Списък 1921, Списък 1957; – и **Лиляна Минева-Ковачева.** Названия на селищата в Русенско. – *Известия на Института за български език*, кн. XVIII, 1969, 217–242: Списък 1894, Списък 1902 (Стат); Названия на селищата във Великотърновско. – В: Юбилеен сборник (В чест на 10-годишнината на университета). Кн. 1 – Езикознание. В. Търново, Великотърновски университет, 1973, 3–40: Списък 1894, Списък 1902 (Стат), Списък 1921, Списък 1937, Списък 1939; Селищните названия в Дряновско. – *Onomastica*, XXI, 1976, 107–124: Списък 1957; Селищните названия в Павликенския край. – В: Павликени и Павликенският край. С., изд. на Отечествения фронт, 1977, 15–134: Списък 1921; Местните имена във Великотърновско. В. Търново, УИ Кирил и Методий, 2001: Списък 1921, Списък 1957.

Константинова, Цанка. Топонимията на Казанлъшко. В. Търново, УИ Кирил и Методий, 2008: Списък 1894, Списък 1907, Списък 1921, Списък 1930, Списък 1939, Списък 1957, Списък 1960, Списък 1973.

Костадинов (Чешмеджиев), Костадин. Местните имена в Асеновградско. Асеновград, Екобелан, 1997: Списък 1935, Списък 1957, Списък 1960.

Кръстев, Белчо. Топонимията на Преславско. Шумен, УИ Конст. Преславски, 2005: Списък 1921, Списък 2002.

Намерански, Никола. Имената на селищата в Берковско, Михайловградско и Ломско. С., Иван Вазов, 1991: Списък 1921, Списък 1960.

Павлова, Неда. Топонимията на Чирпанско. С., УИ Климент Охридски, 2005: Списък 1907, Списък 1921, Списък 1960.

Петкова, Юлианна. Топонимията на Новозагорска околия. С., Темто, 2007: Списък 1921, Списък 1960.

Попов, Константин. Местните имена в Белослатинско. – *Годишник на Софийския университет, Филологически факултет*, т. 54, кн. 2, (за 1959), 1960, 485–671: Списък 1921, Списък 1957; Местните имена в Разложко. С., БАН, 1979: Списък 1957, Списък 1973.

Саламбашев, Атанас. Местните имена в Смолянско. С., БАН, 1976: Списък 1930.

Симеонов, Борис. Произход и значение на селищните названия в Годечко. – *Български език*, XIV, 1964, № 4–5, 377–388: Списък 1894, Списък 1912, Списък 1921; Етимологичен речник на местните названия от Годечко. – *Годишник на Софийския университет, Факултет по славянски филологии*, т. 60, 1966, 115–249: Списък 1894, Списък 1912, Списък 1921, Списък 1945, Списък 1960.

Христов, Георги. Местните имена в Маданско. С., БАН, 1964: Списък 1930, Списък 1960.

Чолева-Димитрова, Анна. Селищни имена от Югозападна България. Изследване. Речник. София-Москва, Pensoft, 2002: Списък 1939, Списък 1957.

БИБЛИОГРАФИЯ

Ковачев 1972: Ковачев, Николай. Миналото на героичен Кръвеник. С., изд на Отеч. фронт, 1972.

Ковачев 1987: Ковачев, Николай. Българска ономастика. (Наука за собствените имена). С., Наука и изкуство, 1987.

Коледаров 1973: Коледаров, Петър, Николай Мичев. Промените в имената и статута на селищата в България 1878–1972 г. С., Наука и изкуство, 1973.

Мичев 1989: Мичев, Николай, Петър Коледаров. Речник на селищата и селищните имена в България 1878–1987. С., Наука и изкуство, 1989.

Мичев 2005: Мичев, Николай. Речник на имената и статута на населените места в България 1878–2004. С., Петър Берон, Изток-Запад, 2005.

Чолева-Димитрова 2000: Чолева-Димитрова, Анна. Имената на селища, включени към български околии до 1919 г. и по Ньойския договор останали извън нашата граница. – *Македонски преглед*, XXIII, 2000, № 4, 67–90.

Чолева-Димитрова 2001: Чолева-Димитрова, Анна. Селищните имена през XX век. (Промени на ойконими в западната част на Софийска област от 1934 г. до наши дни). – В: *Българският език през XX век*. Съст. Василка Радева. С., АИ Марин Дринов, Пенсофт, 2001, 312–322.

Чолева-Димитрова 2002: Чолева-Димитрова, Анна М. Селищни имена от Югозападна България. Изследване. Речник. София-Москва, Pensoft, 2002.

Чолева-Димитрова 2003: Чолева-Димитрова, Анна. Някои аспекти при изследване на селищните имена в България. – *Български език*, L, 2003, № 2–3, 116–120.

Pelo Mihailov is a graduate majoring in Geography in Sofia University ‘St. Kliment Ohridski’. Since 2002 he has worked in the Agricultural University – Plovdiv. His research interests are in the geography of settlements, historical geography and Oykonymy. He is the author of two books and 20 scientific and popular science publications.

Address: pelomm@abv.bg